EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 02 06
COM(2025) 33 final

2025/0015 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Pasaulio prekybos organizacijoje, dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos įtraukimo į Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartį

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO), dėl numatomo sprendimo dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos įtraukimo į Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutarties (toliau – PPO steigimo sutartis) 4 priedą.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis

PPO steigimo sutartimi siekiama Sutarties preambulėje nurodytų tikslų. Sutartis įsigaliojo 1995 m. sausio 1 d.

Europos Sąjunga (ES) yra Sutarties šalis[1]. Visos 27 ES valstybės narės taip pat yra Sutarties šalys. PPO gali priimti sprendimus laikydamasi PPO steigimo sutartyje nustatytos tvarkos.

2.2. Pasaulio prekybos organizacijos generalinė taryba

Generalinę tarybą sudaro ir reguliariai į posėdžius renkasi visų narių atstovai. Laikotarpiu tarp Ministrų konferencijos sesijų ji atlieka Ministrų konferencijos funkcijas, taip pat funkcijas, kurios jai pavestos pagal PPO steigimo sutartį.

2.3. Pasiūlymo pagrindimas ir tikslas

Derybos dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos pradėtos 2019 m. sausio mėn., kai buvo suformuota PPO bendra iniciatyva dėl elektroninės prekybos (toliau – e. prekybos BI). Derybose daugiausia dėmesio buvo skiriama tam, kad būtų nustatytos pagrindinės tarptautinės skaitmeninės prekybos taisyklės, kuriomis būtų skatinami ir palengvinami skaitmeniniai sandoriai. ES vardu derybas vedė Komisija[2].

2024 m. liepos 26 d., po penkerius metus trukusių derybų, e. prekybos BI dalyviai susitarė dėl stabilaus Susitarimo dėl elektroninės prekybos teksto[3]. Šis išsamus susitarimas apima įvairias skaitmeninės prekybos nuostatas ir, jį įtraukus į PPO teisinę sistemą, bus pirmas pasaulinių taisyklių, kuriomis reglamentuojama skaitmeninė prekyba, rinkinys. Susitarimą dėl elektroninės prekybos sudaro: 1) prekybos lengvinimo taisyklės, kurios gali padėti užtikrinti sklandesnę skaitmeninę prekybą tiek šalyse, tiek tarpvalstybiniu mastu (pvz., nuostatos dėl bepopierės prekybos, elektroninių sutarčių, elektroninio tapatumo nustatymo ir elektroninių parašų); 2) nuostatos, kuriomis siekiama didinti vartotojų ir įmonių pasitikėjimą skaitmenine prekybos aplinka (pvz., nuostatos dėl neužsakytų komercinių elektroninių pranešimų, vartotojų apsaugos internete, kibernetinio saugumo ar atviros interneto prieigos) ir 3) nuostatos, kuriomis sukuriama patikimesnė tarptautinė skaitmeninė prekybos aplinka ir sudaromos palankesnės sąlygos vartotojams ir įmonėms naudotis internetu ir elektroninėmis paslaugomis prieinamomis kainomis (pvz., nuostatos dėl elektroninių mokėjimų ar

[1] 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimas 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu (OL L 336, 1994 12 23, p. 1).

[2] 2019 m. gegužės 21 d. Tarybos sprendimas 8993/19, kuriuo papildomi pagal Dohos vystymosi darbotvarkę suteikti derybiniai nurodymai dėl keliašalių derybų dėl elektroninės prekybos taisyklių ir įsipareigojimų.

[3] Bendro pareiškimo iniciatyvos dėl elektroninės prekybos komunikatas, Pasaulio prekybos organizacija (2024 m. liepos 26 d.), https://docs.wto.org/dol2fe/Pages/SS/directdoc.aspx?filename=q:/INF/ECOM/87.pdf.

telekomunikacijų paslaugų). Susitarime taip pat numatytas nuolatinis draudimas taikyti muitus perdavimui elektroninėmis priemonėmis, kuris yra labai svarbus komerciniu požiūriu ir yra vienas iš svarbiausių ES pramonės prioritetų. Galiausiai į Susitarimą įtrauktas vystymosi komponentas, kuriuo siekiama sudaryti sąlygas ir palengvinti besivystančių šalių vartotojų ir įmonių dalyvavimą skaitmeninėje prekyboje.

Visos Susitarimo nuostatos atitinka ES *acquis* ir joms ES nereikės imtis įgyvendinimo veiksmų, nes jos jau yra visapusiškai numatytos ES ir valstybių narių teisėje.

Susitarimas dėl elektroninės prekybos turėtų tapti PPO teisinės sistemos dalimi kaip keliašalis susitarimas, oficialiai pridėtas prie PPO steigimo sutarties 4 priedo. Dalyvaujančios PPO narės planuoja iki 2025 m. vasario mėn. pateikti oficialų prašymą PPO generalinei tarybai, siekdamos įtraukti Susitarimą dėl elektroninės prekybos į 4 priedą pagal PPO steigimo sutarties X straipsnio 9 dalį. X straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad bet kokiam 4 priedo papildymui reikalingas Generalinės tarybos sprendimas „išimties tvarka konsenso būdu“.

Siekiant didesnio aiškumo patikslinama, kad šiuo sprendimu siekiama tik leisti ES prisijungti prie bendro sutarimo dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos teisinio įtraukimo į PPO steigimo sutarties 4 priedą. Šis pasiūlymas *ne*susijęs su oficialiu Sąjungos pritarimu Susitarimui dėl elektroninės prekybos. Tuo tikslu Komisija pateiks pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos sudarymo pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį po to, kai jis bus įtrauktas į PPO steigimo sutarties 4 priedą ir paskelbta, kad jis gali būti priimtas.

2.4. Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Komunikate „Prekybos politikos peržiūra. Atvira, tvari ir ryžtinga prekybos politika“[4] Komisija nurodė šią savo poziciją: „PPO taisyklės turi būti suderintos su XXI a. ekonominėmis ir prekybos sąlygomis. Iš esmės pirmiausia turėtų būti siekiama modernizuoti PPO taisykles dėl elektroninės prekybos, investicijų lengvinimo, paslaugų vidaus reguliavimo ir valstybės vaidmens ekonomikoje, taip pat vaidmens subsidijų srityje.“

Numatomas aktas visiškai atitinka šį komunikatą, nes tai būtinas procedūrinis žingsnis pagal PPO taisykles, kad į jas būtų įtrauktas Susitarimas dėl elektroninės prekybos.

2.5. Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

Numatomas aktas dera su kitomis Sąjungos politikos sritimis, visų pirma su Sąjungos vidaus rinkos ir vystomojo bendradarbiavimo politika.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Šio pasiūlymo tikslas – PPO generalinės tarybos posėdyje sudaryti sąlygas ES prisijungti prie galimo bendro sutarimo dėl numatomo akto priėmimo.

Kol kas neaišku, ar ir kokiu mastu PPO narėms pavyks pasiekti bendrą sutarimą dėl numatomo akto, todėl Taryba turi iš anksto pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį nustatyti ES poziciją.

[4] 2021 m. vasario 18 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Prekybos politikos peržiūra. Atvira, tvari ir ryžtinga prekybos politika“ (COM(2021) 66 *final*).

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“[5].

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

PPO generalinė taryba yra susitarimu, konkrečiai – PPO steigimo sutartimi, įsteigtas organas, pagal PPO steigimo sutarties IV straipsnio 2 dalį turintis įgaliojimus priimti sprendimus, įskaitant teisinę galią turinčius sprendimus, visais į bet kurios daugiašalės prekybos sutarties taikymo sritį patenkančiais klausimais.

Minėti numatomi aktai – tai teisinę galią turintys aktai, nes jais kaip tarptautine teise gali būti daromas poveikis Sąjungos teisėms ir prievolėms.

Numatomais aktais nepapildoma ir nekeičiama PPO steigimo sutarties institucinė struktūra.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su bendra prekybos politika.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

[5] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija / Taryba*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

2025/0015 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Pasaulio prekybos organizacijoje, dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos įtraukimo į Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartį

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir [įrašyti nuomonės datą] jis pateikė nuomonę,

kadangi:

(1) 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 94/800/EB[6] Sąjunga sudarė Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartį (toliau – PPO steigimo sutartis) ir ji įsigaliojo 1995 m. sausio 1 d.;

(2) remiantis PPO steigimo sutarties X straipsnio 9 dalimi Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) generalinė taryba gali nuspręsti bendru sutarimu įtraukti kokį nors susitarimą į PPO steigimo sutarties 4 priedą;

(3) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi generalinėje taryboje, kadangi sprendimai Sąjungai privalomi;

(4) derybos dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos oficialiai pradėtos 2019 m. sausio mėn. ES vardu derybas vedė Komisija. 2024 m. liepos 26 d. dalyvaujančios PPO narės susitarė dėl stabilaus Susitarimo dėl elektroninės prekybos teksto;

(5) derybose dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos dalyvaujančios PPO narės siekia pateikti oficialų prašymą PPO generalinei tarybai, kad Susitarimas dėl elektroninės prekybos būtų įtrauktas į 4 priedą pagal PPO steigimo sutarties X straipsnio 9 dalį. Sąjunga turėtų prisijungti prie to prašymo kaip parengiamojo žingsnio galimam generalinės tarybos sprendimui,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi PPO generalinėje taryboje, yra ši:

[6] OL L 336, 1994 12 23, p. 1.

prisijungti prie PPO narių pasiekto bendro sutarimo dėl Susitarimo dėl elektroninės prekybos įtraukimo į PPO steigimo sutarties 4 priedą.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė